

M.A. Semester - 3 (CBCS) Examination

Oct/Nov. - 2018

RUPAKA - UTTARAMCARITA (CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર શ્લોકોનો અનુવાદ કરો. (૧૪)
- (૧) સ્મરસિ સુતનુ તસ્મિન્પર્વતે લક્ષ્મણેન
પ્રતિવિહિતસપર્યા સુસ્થયોસ્તાન્યહાનિ।
સ્મરસિ સરસતીરા તત્ર ગોદાવરી વા
સ્મરસિ ચ તદુપાન્તેષાવયોર્વર્તનનિઃ॥
 - (૨) દતાભયે ત્વયિ યમાદપિ દણ્ડધારે
સંજીવિતઃ શિશુરસૌ મમ ચેયમૃદ્ધિઃ।
શમ્બૂક ઇષ શિરસા ચરણૌ નતસ્તે
સત્સઙ્ગજાનિ નિધનાન્યપિ તારયન્તિ॥
 - (૩) દલતિ હૃદયં ગાઢોદિગં દ્વિધા તુ ન ભિધિતે
વહતિ વિફલઃ કાયો મોહં ન મુઞ્ચયતિ ચેતનામ્।
જ્વલયતિ તનૂમન્તર્દાહઃ કરોતિ ન ભસ્મસા-
ત્પ્રહરતિ વિધિર્મર્મચ્છદી ન કૃન્તતિ જીવિતમ્॥
 - (૪) સ રાજા તત્સૌખ્યં સ ચ શિશુજનસ્તે ચ દિવસાઃ
સ્મૃતાવાવિર્ભૂતં ત્વયિ સુહૃદિ દૃષ્ટે તદખિલમ્।
વિપાકે ધોરેડસ્મિન્નુ ખલુ વિમુઢા તવ સચ્ચી
પુરંધ્રીણાં ચિતં કુસુમસુકુમારં હિ ભવતિ॥
 - (૫) વયંમપિ ન ખલ્વેવંપ્રાયાઃ ક્રતુપ્રતિધાતિનઃ
ક ઇહ ચ ગુણેસ્તં રાજાનં ન વા બહુ મન્યતે।
તદપિ ખલુ મે સ વ્યાહારસ્તુરડગમરક્ષિણાં
વિકૃતિમખિલ ક્ષત્રાક્ષેપ પ્રચણ્ડતયાકરોત્॥
 - (૬) ચિરં ધ્યાત્વા ધ્યાત્વા નિહિત ઇવ નિર્માય પુરતઃ
પ્રવાસેડપ્યાશ્વાસં ન ખલુ ન કરોતિ પ્રિયજનઃ।
જગજ્જીર્ણારઅણ્યં ભવતિ હિ વિકલ્પવ્યુપરમે
કુકુલાનાંરાશૌ તદનુ હૃદયં પચ્યત ઇવ॥
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર સંદર્ભે સમજાવો. (૧૪)
- (૧) જાનામિ આર્યપુત્ર, જાનામિ। કિંતુ સંતાપકારિણો બન્ધુજનવિપ્રયોગા ભવન્તિ।
 - (૨) વિશ્રાન્તાસ્મિ ભદ્રે। સંપ્રત્યગસ્ત્યાશ્રમસ્ય પન્થાન બ્રૂહિ।
 - (૩) ઈદૃશ્યહં મન્દભાગિની યસ્યા ન કેવલં નિરન્તર આર્યપુત્રવિરહઃ પુત્રવિરહોડપિ।
 - (૪) દિષ્ટ્યા ન કેવલમુત્સઙ્ગશ્ચિરાન્મનોરથોડપિ મે સંમ્પૂર્ણઃ।
 - (૫) ન તેજસ્તેજસ્વી પ્રસૂતમપરેષાં વિષહતે।
 - (૬) કો નામ પાક। ભિમુખસ્ય જન્તુર્દારાણી દૈવસ્ય પિધાતુમિષ્ટે।
- પ્રશ્ન-૩ ઉત્તરે રામચરિત ભવભૂતિર્વિશિષ્ટતે। આ વિધાનની ચર્ચા કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ 'एको रसः करूण एव' ભવભૂતિના આ વિધાનના આધારે ઉત્તરરામચરિતના મુખ્ય રસની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ ઉત્તરરામચરિતમ્ નાં આધારે સીતાનું પાત્રાલેખન કરો.
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ ઉત્તરરામચરિતમ્ ની આધાર સામગ્રી ચર્ચા અને તેમાં ભવભૂતિએ કરેલા પરિવર્તનોનું મૂલ્યાંકન કરો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- (૧) રામનું પાત્રાલેખન
 - (૨) ઉત્તરરામચરિતમ્ માં પ્રકૃતિ નિરૂપણ
 - (૩) ચિત્રદર્શનપ્રસંગ।
 - (૪) ભવભૂતિનું જીવન